

Irena
Kraševac

Novo za staro

DUŠKO KEČKEMET, Ivan Rendić, Split,
Brevijar, 2008, 144 str.
ISBN 978-953-7375-07-2

Objavljena sada već daleke 1969., prva Kečkemetova monografija o kiparu Rendiću svojevremeno je bila primjerna povjesnoumjetnička studija s iscrpnom biografijom umjetnika, prikazom široka konteksta njegova djelovanja i umjetničkog puta, detaljnim katalogom djela (238), preciznim bilješkama uz tekst, korištenom literaturom i bogatim crno-bijelim slikovnim prilogom. To je i ostala. Nauštrb nekoliko araka papira u novom je izdanju uvodni tekst skraćen, a izostao je sav dragocjen aparat koji monografiju čini korisnom svakom budućem čitatelju i istraživaču - od bilježaka preko literature i kataloga s cijelovitim podacima o djelu. Autor sâm, svjestan tih propusta u novom izdanju, na koncu upućuje na svoju prvu knjigu - *Ivan Rendić. Život i djelo*, Supetar 1969.

Ugledavši lijepo oblikovanu novu knjigu, većina nas je reagirala ushitom: Napokon! Bilo je i vrijeme! Prolistavši je, ushit je splasnuo nad činjenicom da je pristup izdavača i urednika davne 1969. bio stručno utemeljen, dok je danas poprilično pojednostavljen i isključivo podređen tržištu.

Ivan Rendić mitska je pojava hrvatskog kiparstva, njegovo djelo premošćuje 19. u 20. stoljeće i otvara putove nacionalnoj umjetnosti. Školovan na zasadama akademizma i neoklasicizma venecijanskog i firentinskog otočenta, u razdoblju historicizma postaje utemeljiteljem i obnoviteljem našeg kiparstva, zamrlog i provincializiranog u prvoj polovini 19. stoljeća. Autor je velikog broja javnih spomenika, portretnih bista, oltara i crkvene skulpture, sepulkralne plastike,

grobnih kapela i obiteljskih mauzoleja. Njegov je opus razasut od Đakova (reljefi na katedrali), Zagreba, u kojem je ponajbolje obilježio razdoblje historicizma galerijom hrvatskih velikana na Zrinjevcu, spomenicima Kačiću, Preradoviću i Starčeviću, mirogojskim grobnicama, na riječkom i tršćanskom počivalištu mrtvih, zavičajnom Supetru, Makarskoj, Dubrovniku, Jelsi i drugdje. Djela mu se nalaze u brojnim zbirkama, Gliptoteci HAZU, Modernoj galeriji, Hrvatskom povjesnom muzeju i Muzeju za umjetnost i obrt u Zagrebu, Galeriji umjetnina u Splitu, beogradskom Narodnom muzeju, privatnim zbirkama. Splitska je Galerija djelima iz svog

fundusa većinom opremila i Galeriju "Ivan Rendić" u Supetru u kojoj se nalaze brojni nacrti izvedenih i neizvedenih radova koji svjedoče o Rendićevoj crtačkoj vještini i arhitektonskoj percepciji naučenoj na Akademiji di belle arti u Veneciji, njegovim riječima, "satovi su bili razdijeljeni u dva dijela; nai-me, na crtanje mrtve prirode složene u grupama, i to u akvarelu, a zatim na plastičnu ornamentiku. Arhitekturu, koju sam odmah zavolio, učili smo svakog dana..." (*Ivan Rendić. Život i djelo*, 1969, str. 39.). Arhitektonsko mu je znanje pomoglo pri planiranju brojnih grobnih kapela i oltarnih retabla. U vremenu izlaska prve monografije prije četrdeset godina, historicizam i secesija ni izdaleka nisu

bili valorizirani kao danas i Duško Kečkemet je svojom knjigom predstavljao svojevrstan presedan u struci. Njegovo odlično poznavanje Rendićeve djela i životopisa imali su utemeljenje u tada još živim sjećanjima na umjetnika u Supetru i Splitu. Umjesto nadogradnje postojećeg, novo je izdanje prilagođeno popularnoj kulturi i široj publici, uključivši i stranu, zahvaljujući engleskom prijevodu. Brojni zanimljivi izvori, npr. kipareva pisma zaručnici Olgi Forio, u novom su izdanju potpuno izostali.

Novom je knjigom otet zaboravu veliki majstor, ali za svaki ozbiljniji rad morat ćemo, već i prema preporuci autora, posegnuti za starom, crno-bijelom - ma gdje bila. ×